

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

3^ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της, στις 04.06.2019 με την εξής σύνθεση: Σταυρούλα Κουρή Πρόεδρος, Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου-Εισηγήτρια και Μαρία-Ελένη Σιδέρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 05.05.2019 (ημεροχρονολογία ανάρτησης στον ηλεκτρονικό τόπο του διαγωνισμού Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.) Προδικαστική Προσφυγή με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης (ΓΑΚ) - Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ) 534/06.05.2019 της εταιρίας με την επωνυμία [...] και με δ.τ. [...], νομίμως εκπροσωπούμενη.

Κατά της ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ [...] – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ [...] και της πράξης περί αναδείξεως προσωρινού αναδόχου για το δρομολόγιο Δβ-12 του δημοπρατούμενου αντικειμένου.

Η συζήτηση άρχισε, αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελισάβετ Αλαγιαλόγλου

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά το Νόμο

1. Επειδή, με την Προδικαστική Προσφυγή της η προσφεύγουσα επιδιώκει την ακύρωση της πράξης με την οποία αναδείχθηκε ο οικονομικός φορέας [...] προσωρινός ανάδοχος του δρομολογίου Δβ-12 του δημοπρατούμενου αντικειμένου.

2. Επειδή, με την υπ' αριθ. 6277/2019 Διακήρυξη της Περιφερειακής Ενότητας [...] της Περιφέρειας [...] προκηρύχθηκε η διενέργεια ηλεκτρονικής διαδικασίας διαπραγμάτευσης για την ανάθεση υπηρεσιών μεταφοράς μαθητών Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας ΠΕ [...], για τα

Αριθμός απόφασης: 628/2019

σχολικά έτη 2018-2019 & 2019-2020, συνολικού προϋπολογισμού 581.485,83 ευρώ, συμπεριλαμβανομένων ΦΠΑ και δικαιωμάτων προαίρεσης-παράτασης, σε δύο (2) Τμήματα, με δικαίωμα υποβολής προσφοράς ανά δρομολόγιο για ένα ή όλα τα τμήματα και με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής. Η εν λόγω Διακήρυξη απεστάλη προς δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 29.01.2019, καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.) στις 31.01.2019, ομοίως δε στις 31.01.2019 αναρτήθηκε στη διαδικτυακή πύλη του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.), όπου έλαβε Συστημικό Αριθμό: α/α 69911.

3. Επειδή, έχει κατατεθεί, δεσμευθεί και πληρωθεί το νόμιμο παράβολο κατά το άρθρο 363 παρ.1 του Ν. 4412/2016 και άρθρο 5 παρ.1 του Π.Δ. 39/2017 (ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό 273336557959 0701 0080), ποσού 600,00 €, το οποίο συνιστά το κατώτατο κατά το νόμο ποσό παραβόλου το οποίο δέον να καταβάλλεται λαμβανομένης υπόψη της προϋπολογισθείσας αξίας του τμήματος στο οποίο αφορά η υπό κρίση Προσφυγή.

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός ενόψει του αντικειμένου του (υπηρεσίες) και της προϋπολογισθείσας δαπάνης του ύψους 581.485,83 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. και δικαιωμάτων προαίρεσης-παράτασης, ήτοι ανώτερης αξίας των 60.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 345 παρ.1 του Ν.4412/2016, όπως και του χρόνου αποστολής προς δημοσίευση της διακήρυξης, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Ν. 4412/2016 και στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., και συνεπώς παραδεκτώς κατά τούτο ασκείται η εν λόγω Προδικαστική Προσφυγή ενώπιον της Α.Ε.Π.Π.

5. Επειδή, παρά το γεγονός ότι η προσφεύγουσα δεν στρέφεται ρητώς κατά της προσβαλλόμενης απόφασης της οποίας αιτείται την ακύρωση, ούτε αναφέρεται ρητώς σε αυτήν στην Προσφυγή της, από το περιεχόμενο της υπόψη Προσφυγής της και δη από την αναφορά της στο αίτημα περί απόρριψης της προσφοράς του προσωρινού αναδόχου, συνάγεται ότι η δια της

Αριθμός απόφασης: 628/2019

υπό εξέταση Προσφυγής προσβαλλόμενη πράξη είναι η υπ' αριθ. 1627/24.04.2019 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας [...] περί εγκρίσεως του συμπληρωματικού πρακτικού δικαιολογητικών συμμετοχής-τεχνικών προσφορών και του πρακτικού οικονομικών προσφορών της επιτροπής διενέργειας-αξιολόγησης προσφορών, δυνάμει της οποίας εν τέλει αποφασίστηκε η ανάδειξη ως προσωρινού αναδόχου για το δρομολόγιο Δβ-12 του οικονομικού φορέα [...], θεραπευόμενης ως εκ τούτου της οικείας παράλειψης.

6. Επειδή, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή έχει κατατεθεί εμπροθέσμως, σύμφωνα με το άρθρο 361 παρ. 1 του Ν. 4412/2016 και το άρθρο 4 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017 (περ.α'), δοθέντος ότι η προσβαλλόμενη αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο του διαγωνισμού στο Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ και κοινοποιήθηκε στους ενδιαφερόμενους στις 25.04.2019, οπότε και έλαβαν γνώση αυτής οι συμμετέχοντες, και η Προδικαστική Προσφυγή ασκήθηκε στις 05.05.2019, ήτοι εντός της προβλεπόμενης εκ του νόμου δεκαήμερης προθεσμίας.

7. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, το έννομο συμφέρον του προσφεύγοντος στοιχειοθετείται στο γεγονός ότι έχει υποβάλλει ομοίως την προσφορά του για το δρομολόγιο Δβ-12 του δημοπρατούμενου αντικειμένου, προσδοκώντας εύλογα την ανάθεση αυτού.

8. Επειδή, επομένως, η υπό κρίση Προδικαστική Προσφυγή παραδεκτά και νόμιμα φέρεται προς εξέταση ενώπιον του 3ου Κλιμακίου της ΑΕΠΠ, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 παρ. 1 και 360 του Ν. 4412/2016 και 3 παρ. 1 του Π.Δ. 39/2017.

9. Επειδή, με την υπό εξέταση Προσφυγή της, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η από 08.02.2019 υπεύθυνη δήλωση του συνδιαγωνιζόμενου [...] στην οποία αναφέρεται ότι : *«η προσφορά συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης «πρόσκληση ηλεκτρονικής διαπραγμάτευσης μεταφοράς μαθητών (άγωνα και νέα δρομολόγια) Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. [...] για τα σχολικά έτη 2018-2019 και 2019-2020 Τμήμα*

Αριθμός απόφασης: 628/2019

2-Δβ-12 Μικρό λεωφορείο 20 θέσεων & 23 θέσεων ΥΤΙ5640 ή ΥΤΙ5645σε περίπτωση που αναδειχτώ μειοδότης θα υποβάλω απόσπασμα ποινικού μητρώου για όλους τους συνοδούς και για όλους τους οδηγούς των λεωφορείων, όπως αυτό προβλέπεται στην παρ.3.2 της παρούσης διακήρυξης....ημερομηνία 08/02/2019 Ο δηλών [...]...» δεν φέρει ψηφιακή υπογραφή, αλλά ούτε φυσική υπογραφή και συνεπώς συνιστά ανυπόστατο έγγραφο, πλημμέλεια που πρέπει να επιφέρει την απόρριψη της προσφοράς του.

10. Επειδή, με το υπ' αριθ. πρωτ. 12184/23.04.2019 έγγραφό της η αναθέτουσα αρχή απέστειλε τις απόψεις της επί της υπόψη Προσφυγής, εκ των οποίων προκύπτει ότι κατόπιν σχετικής γνωμοδότησης επικυρώθηκε η νομιμότητα του πρακτικού αξιολόγησης των προσφορών και κατακύρωσης του επίμαχου δρομολογίου στον [...].

11. Επειδή, στο άρθρο 346 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι : «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368» και στο άρθρο 367 του Ν. 4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Η ΑΕΠΠ αποφαινεται αιτιολογημένα επί της βασιμότητας των προβαλλόμενων πραγματικών και νομικών ισχυρισμών της προσφυγής και των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και, σε περίπτωση παρέμβασης, των ισχυρισμών του παρεμβαίνοντος και δέχεται (εν όλω ή εν μέρει) ή απορρίπτει την προσφυγή με απόφασή της... 2. Επί αποδοχής προσφυγής κατά πράξης ακυρώνεται ολικώς ή μερικώς η προσβαλλόμενη πράξη, ενώ επί αποδοχής προσφυγής κατά παράλειψης,

Αριθμός απόφασης: 628/2019

ακυρώνεται η παράλειψη και η υπόθεση αναπέμπεται στην αναθέτουσα αρχή για να προβεί αυτή στην οφειλόμενη ενέργεια ...», όπως η διάταξη αυτή επαναλαμβάνεται και στο άρθρο 18 του Π.Δ 39/2017. Ήτοι, η Α.Ε.Π.Π., σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, επιλαμβάνεται προδικαστικών προσφυγών που στρέφονται κατά πράξεων ή παραλείψεων αναθετουσών αρχών που εκδίδονται/συντελούνται κατά το στάδιο ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, όπως αυτές προσβάλλονται ενώπιόν της, από κάθε πρόσωπο το οποίο έχει ή είχε έννομο συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση, εξετάζοντας τους προβαλλόμενους πραγματικούς και νομικούς ισχυρισμούς των εμπλεκόμενων μερών και αποφαινεται αιτιολογημένα.

12. Επειδή, με τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 910/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 2014, σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά, ο οποίος εκ της φύσης του είναι γενικής, υποχρεωτικής σε όλα τα στοιχεία του και άμεσης εφαρμογής στα κράτη – μέλη, ορίζεται στο άρθρο 25 ότι : «2. Η εγκεκριμένη ηλεκτρονική υπογραφή έχει νομική ισχύ ισοδύναμη με την ιδιόχειρη υπογραφή», στο άρθρο 26 ότι : «Μία προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή πληροί τις ακόλουθες απαιτήσεις: α) συνδέεται κατά τρόπο μοναδικό με τον υπογράφοντα β) είναι ικανή να ταυτοποιεί τον υπογράφοντα γ) δημιουργείται με δεδομένα δημιουργίας ηλεκτρονικής υπογραφής τα οποία ο υπογράφων μπορεί, με υψηλό βαθμό εμπιστοσύνης, να χρησιμοποιεί υπό τον αποκλειστικό του έλεγχο, και δ) συνδέεται με τα δεδομένα που έχουν υπογραφεί σε σχέση με αυτήν κατά τρόπο ώστε να μπορεί να ανιχνευθεί οποιαδήποτε επακόλουθη τροποποίηση των εν λόγω δεδομένων» και στο άρθρο 27 ότι : «2. Εάν ένα κράτος μέλος απαιτεί προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που βασίζεται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό για τη χρήση μιας επιγραμμικής υπηρεσίας που προσφέρεται από φορέα του δημόσιου τομέα ή για λογαριασμό του, το εν λόγω κράτος μέλος αναγνωρίζει τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που βασίζονται σε εγκεκριμένο πιστοποιητικό και τις εγκεκριμένες ηλεκτρονικές υπογραφές τουλάχιστον με τους μορφότυπους ή με

Αριθμός απόφασης: 628/2019

τις μεθόδους που καθορίζονται στις εκτελεστικές πράξεις που αναφέρονται στην παράγραφο 5».

13. Επειδή, με το άρθρο 8 «Υπεύθυνη Δήλωση» του ν.1599/1986 «Σχέσεις κράτους Πολίτη» ορίζεται ότι «1. Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται με το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα έγγραφα του άρθρου 6, μπορεί ν` αποδεικνύονται ενώπιον κάθε αρχής ή υπηρεσίας του δημόσιου τομέα με υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου...», «2. Ο τύπος και το περιεχόμενο της υπεύθυνης δήλωσης, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια καθορίζονται με κοινή απόφαση του Υπουργού Προεδρίας της Κυβέρνησης και Οικονομικών».

14. Επειδή, με την με αρ. ΔΙΑΔΠ/Α1/18368/2002 ΚΥΑ (1276 Β) «Καθορισμός του τύπου και του περιεχομένου της υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986», ορίζεται ότι «3. Η υπεύθυνη δήλωση, όταν χρησιμοποιείται αυτοτελώς, πρέπει να έχει τον ακόλουθο τύπο και να περιλαμβάνει τα εξής στοιχεία: α) Στην πρώτη όψη στο επάνω μέρος και στο κέντρο, τυπώνεται το έμβλημα της Ελληνικής Δημοκρατίας. β) Κάτω από το έμβλημα τυπώνονται, με κεφαλαία γράμματα, οι λέξεις "ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ" και από κάτω, μέσα σε παρένθεση, οι λέξεις (Άρθρο 8 Ν. 1599/1986). γ) Στη συνέχεια, αμέσως από κάτω, τυπώνεται κείμενο, σε πλαίσιο, ως εξής: "Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ.4 Ν. 1599/1986)". δ) Στη συνέχεια συμπληρώνονται η αρχή ή η υπηρεσία του δημόσιου τομέα που απευθύνεται η δήλωση, τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος καθώς και τα γεγονότα ή στοιχεία την ακρίβεια των οποίων επιθυμεί να δηλώσει υπεύθυνα. ε) Τα στοιχεία ταυτότητας του αιτούντος που αναγράφονται είναι: αα) Το όνομα και το επώνυμο του αιτούντος ββ) Το όνομα και το επώνυμο του πατέρα γγ) Το όνομα και το επώνυμο της μητέρας δδ) Η ημερομηνία, ο τόπος γέννησης και ο τόπος κατοικίας (οδός, αριθμός, τ.κ, Δήμος κλπ). εε) Ο αριθμός του Δελτίου Ταυτότητας ή αντίστοιχου εγγράφου της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του Ν. 2690/1999. στστ) Από κάτω διατίθεται κενός χώρος για την αναγραφή, εφόσον είναι απαραίτητο, του αριθμού τηλεφώνου, της συσκευής τηλεομοιοτυπίας και

Αριθμός απόφασης: 628/2019

της διεύθυνσης ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. στ) Από κάτω τυπώνεται η φράση : "Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:" ζ) Μετά την αναγραφή των γεγονότων και των στοιχείων την ακρίβεια των οποίων δηλώνει υπεύθυνα, συμπληρώνεται η ημερομηνία σε κατάλληλο κενό χώρο. η) Κάτω από την ημερομηνία αναγράφεται η λέξη "ο/η δηλ" και ακολουθεί η λέξη "υπογραφή" πάνω από την οποία τίθεται η υπογραφή του δηλούντος.[...] 7. Ο τύπος του εντύπου της αίτησης-υπεύθυνης δήλωσης, είναι δυνατόν να διαφοροποιείται, ως προς τον σχεδιασμό του προκειμένου να είναι πιο εύχρηστο και φιλικότερο προς τους πολίτες. 8. Στην περίπτωση που η υπεύθυνη δήλωση ενσωματώνεται σε έγγραφο που αφορούν σε διοικητικές πράξεις, συμβόλαια κ.λπ., πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα στοιχεία που προβλέπουν οι περιπτώσεις δ), ε), στ), ζ), και η) της παραγράφου 3 της παρούσας απόφασης».

15. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 11 «Βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής-Επικύρωση των αντιγράφων» του ν. 2690/1999 Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως ισχύει, ορίζεται ότι: «1. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου γίνεται, από οποιαδήποτε διοικητική αρχή ή από τα Κ.Ε.Π., βάσει του δελτίου ταυτότητας ή των αντίστοιχων εγγράφων που προβλέπονται στο άρθρο 3. Δεν απαιτείται βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής του ενδιαφερομένου, όταν προσέρχεται αυτοπροσώπως για υποθέσεις του στις υπηρεσίες του δημόσιου τομέα ή τα Κ.Ε.Π., προσκομίζοντας το δελτίο ταυτότητας ή τα αντίστοιχα πρωτότυπα έγγραφα».

16. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 22 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «1. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 36, όλες οι επικοινωνίες, καθώς και όλες οι ανταλλαγές πληροφοριών δυνάμει του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 3 έως 221) ιδίως η ηλεκτρονική υποβολή, εκτελούνται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του παρόντος άρθρου, των άρθρων 36 και 37 και του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α΄. Τα εργαλεία και οι συσκευές που χρησιμοποιούνται για τις

Αριθμός απόφασης: 628/2019

επικοινωνίες μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, καθώς και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους, δεν δημιουργούν διακρίσεις, είναι γενικώς προσιτά και διαλειτουργικά με τις γενικά χρησιμοποιούμενες ΤΠΕ, και δεν περιορίζουν την πρόσβαση των οικονομικών φορέων στη διαδικασία σύναψης σύμβασης [...]».

17. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 36 του Ν. 4412/2016 προβλέπεται ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να χρησιμοποιούν το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. σε όλα τα στάδια της διαδικασίας σύναψης δημοσίων συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, χωρίς να συμπεριλαμβάνεται ο ΦΠΑ. 2. Το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να συμμορφώνεται με: α) τις απαιτήσεις του Παραρτήματος IV του Προσαρτήματος Α' και β) τους κανόνες του παρόντος άρθρου και των άρθρων 22 και 37. Πέραν των ανωτέρω το Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. οφείλει να τηρεί τα οριζόμενα : α) στο ν. 3979/2011 (Α' 138) και στην κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθείσα νομοθεσία, ιδίως στο Πλαίσιο Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (ΠΗΔ), το οποίο κυρώθηκε με την ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 απόφαση του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β' 1301) και β) στο π.δ. 25/2014 (Α' 44).3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ρυθμίζονται τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων συμβάσεων έργων, μελετών και παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών σχετικά με : α) [...] β) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων[...] 5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού ρυθμίζονται, για τις συμβάσεις προμηθειών και

Αριθμός απόφασης: 628/2019

υπηρεσιών, τα τεχνικά ζητήματα που αφορούν : α) τη λειτουργία της ηλεκτρονικής πύλης ΕΣΗΔΗΣ, τη δομή και το περιεχόμενό της, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3979/ 2011 και του ΠΗΔ, τη διαβάθμιση των χρηστών, τον τρόπο πρόσβασης και μελέτης των εγγράφων των διαγωνισμών και τη δημιουργία και χορήγηση αντιγράφων με χρήση ΤΠΕ, τα αντίστοιχα αναγνωριστικά και διαπιστευτήρια και τα ειδικότερα θέματα και μεθόδους εγγραφής, αυθεντικοποίησης, την πολιτική ασφάλειας του δικτυακού τόπου και την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας για την προστασία προσωπικών δεδομένων των χρηστών του ΕΣΗΔΗΣ, β) τον προσδιορισμό του περιεχομένου, των κανόνων και λεπτομερειών χρήσης των επιμέρους εργαλείων του ΕΣΗΔΗΣ, όπως της διαδικτυακής διαχείρισης αιτημάτων και πληροφοριών, της χρήσης προτύπων και υποδειγμάτων, της ηλεκτρονικής κοινοποίησης, της διαδικασίας ηλεκτρονικής σύναψης των δημόσιων συμβάσεων[...] γ) τους όρους και τις προϋποθέσεις για την υποβολή, τη γνωστοποίηση, τη διακίνηση εγγράφων μέσω του ΕΣΗΔΗΣ, τον τύπο και το περιεχόμενό τους, τον προσδιορισμό του χρόνου αποστολής ή παραλαβής και τον υπολογισμό των προθεσμιών, τεκμήρια γνωστοποίησης και απόκτησης πρόσβασης από τον ενδιαφερόμενο οικονομικό φορέα, καθώς και τον τρόπο και την απόδειξη πρόσβασης σε έγγραφα μέσω του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. και χορήγησης αντιγράφων,[...] ε) τους όρους και προϋποθέσεις που εξασφαλίζουν, σε τεχνικό επίπεδο, την αδιάλειπτη και ορθή λειτουργία του Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού [...]]»

18. Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 37 του Ν.4412/2016 ορίζεται ότι: «[...] 2. Στα εργαλεία και τις συσκευές για την ηλεκτρονική διαβίβαση και παραλαβή προσφορών, καθώς και για την ηλεκτρονική παραλαβή αιτήσεων συμμετοχής πρέπει : α) να είναι διαθέσιμες στους ενδιαφερομένους οι πληροφορίες σχετικά με τις προδιαγραφές για την ηλεκτρονική υποβολή προσφορών και αιτήσεων συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένης της κρυπτογράφησης και της χρονοσήμανσης, β) να απαιτούνται προηγμένες

Αριθμός απόφασης: 628/2019

ηλεκτρονικές υπογραφές, όπως ορίζονται στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αποδέχονται τις προηγμένες ηλεκτρονικές υπογραφές που υποστηρίζονται από αναγνωρισμένο πιστοποιητικό, λαμβάνοντας υπόψη αν τα πιστοποιητικά χορηγούνται από έναν πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/ΕΚ της Επιτροπής, ανεξάρτητα από το αν έχουν δημιουργηθεί με ή χωρίς ασφαλή διάταξη δημιουργίας υπογραφών, με την επιφύλαξη της συμμόρφωσης με τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αα) οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να καθορίζουν τον απαιτούμενο μορφότυπο προηγμένων υπογραφών, βάσει των μορφοτύπων που έχουν θεσπιστεί με την Απόφαση 2011/130/ΕΕ της Επιτροπής και να θέτουν σε εφαρμογή τα αναγκαία μέτρα ώστε να είναι σε θέση να επεξεργαστούν τεχνικά τους εν λόγω μορφότυπους όταν χρησιμοποιείται διαφορετικός μορφότυπος ηλεκτρονικής υπογραφής, τότε η ηλεκτρονική υπογραφή ή ο φορέας του ηλεκτρονικού εγγράφου περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τις ισχύουσες δυνατότητες επικύρωσης, υπό την ευθύνη της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (ΕΕΤΤ)[...].».

19. Επειδή, στο άρθρο 8 της υπουργικής απόφασης 56902/215/2-6-17 (ΦΕΚ 1924Β΄/2 Ιουνίου 2017) «Τεχνικές Λεπτομέρειες και Διαδικασίες Λειτουργίας του ΕΣΗΔΗΣ» προβλέπεται ότι: «1. Η διαδικασία επικοινωνίας, ενημέρωσης και διακίνησης εγγράφων πραγματοποιείται μέσω του Συστήματος κατά περίπτωση, με:• την αποστολή ή κοινοποίηση σχετικών στοιχείων με μηνύματα δια της λειτουργικότητας «Επικοινωνία»• την ανάρτηση σχετικών στοιχείων από τις αναθέτουσες αρχές/ αναθέτοντες φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Προκηρυγμένου Διαγωνισμού» του εκάστοτε διαγωνισμού• την υποβολή σχετικών στοιχείων από τους οικονομικούς φορείς στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς», ο οποίος περιλαμβάνει τους (υπό)φακέλους: -«Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά»-«Οικονομική Προσφορά»-«Δικαιολογητικά Προσωρινού Αναδόχου».2. Τα σχετικά στοιχεία αποστολής,

Αριθμός απόφασης: 628/2019

κοινοποίησης, υποβολής ή ανάρτησης που αποτυπώνονται στις αντίστοιχες οθόνες της διεπαφής του χρήστη, και ειδικότερα ο καταγεγραμμένος χρόνος αυτών, αποτελούν απόδειξη επικοινωνίας και διακίνησης εγγράφων μέσω του Συστήματος. Οι σχετικές προθεσμίες αρχίζουν την επομένη της ημέρας της προαναφερθείσας κατά περίπτωση αποστολής, κοινοποίησης ή υποβολής και λήγουν όταν περάσει ολόκληρη η τελευταία ημέρα και, αν είναι κατά το νόμο εορτάσιμη, όταν περάσει ολόκληρη η επομένη εργάσιμη.3. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν μέσω του Συστήματος τα κατά περίπτωση έγγραφα που έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τους ίδιους υπογεγραμμένα με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή που υποστηρίζεται από εγκεκριμένο πιστοποιητικό, το οποίο χορηγήθηκε από έναν εγκεκριμένο πάροχο υπηρεσιών πιστοποίησης, ο οποίος περιλαμβάνεται στον κατάλογο εμπιστευσης που προβλέπεται στην απόφαση 2009/767/EK (όπως τροποποιήθηκε και ισχύει) και σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Κανονισμό (ΕΕ) 910/2014 και τις διατάξεις της παρούσας[...]. Περαιτέρω, στο άρθρο 9 ορίζεται ότι: «Οι υπηρεσίες χρονοσήμανσης παρέχονται, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπουργικής απόφασης ΥΑΠ/Φ.40.4/163/2012 του Υφυπουργού Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Β`401) από τρίτους εθνικούς ή αλλοδαπούς φορείς υποχρεωτικά πιστοποιημένους από τις αντίστοιχες αρμόδιες αρχές για την παροχή τέτοιων υπηρεσιών και διασυνδεδεμένους με τον εθνικό χρόνο. Η παροχή των υπηρεσιών χρονοσήμανσης αποδεικνύεται με σχετική ηλεκτρονική επιβεβαίωση λήψης των προαναφερόμενων φορέων προς τον χρήστη των υπηρεσιών αυτών, η οποία διαβιβάζεται στον χρήστη μέσω του ΕΣΗΔΗΣ με ασφαλή κρυπτογραφημένο τρόπο και η οποία επέχει θέση εγγράφου βέβαιης χρονολογίας. Δεν επιτρέπεται στην αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα ή στη ΓΓΕΠΚ η παρέμβαση στη διαδικασία χρονοσήμανσης, όπως περιγράφεται ανωτέρω». Τέλος στο άρθρο 15 ορίζεται ότι: «1. Χρόνος και τρόπος υποβολής Προσφορών και Αιτήσεων Συμμετοχής.1.1. Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά, τα στοιχεία και

Αριθμός απόφασης: 628/2019

δικαιολογητικά για την συμμετοχή τους σε διαγωνιστική διαδικασία και μέχρι τη σύναψη της σύμβασης μέσω του Συστήματος με τρόπο και σε χρόνο που ορίζεται κατά περίπτωση στις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και της παρούσης.1.2 Οι οικονομικοί φορείς υποβάλλουν την προσφορά τους σε ηλεκτρονικό φάκελο μέσα στη προθεσμία που ορίζεται στα έγγραφα της σύμβασης. Τα περιεχόμενα του ανωτέρω φακέλου ορίζονται ως εξής:(α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής–Τεχνική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνονται τα κατά περίπτωση απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας και την παρούσα.(β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά» στον οποίο περιλαμβάνεται η οικονομική προσφορά του οικονομικού φορέα.[..] Ο χρήστης-οικονομικός φορέας υποβάλλει τους ανωτέρω (υπο)φακέλους μέσω του Συστήματος, όπως περιγράφεται παρακάτω : 1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής –Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής.1.2.1.1 Εντός τριών (3) εργασίμων ημερών από την ηλεκτρονική υποβολή των ως άνω στοιχείων και δικαιολογητικών προσκομίζονται υποχρεωτικά από τον οικονομικό φορέα στην αναθέτουσα αρχή/ αναθέτοντα φορέα, σε έντυπη μορφή και σε σφραγισμένο φάκελο, τα στοιχεία της ηλεκτρονικής προσφοράς τα οποία απαιτείται να προσκομισθούν σε πρωτότυπη μορφή σύμφωνα με τον Ν.. 4250/2014. Τέτοια στοιχεία και δικαιολογητικά είναι ενδεικτικά η εγγυητική επιστολή συμμετοχής, τα πρωτότυπα έγγραφα τα οποία έχουν εκδοθεί από ιδιωτικούς φορείς και δεν φέρουν επικύρωση από δικηγόρο, καθώς και τα έγγραφα που φέρουν τη Σφραγίδα της Χάγης (Apostille).1.2.1.2 Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και

Αριθμός απόφασης: 628/2019

δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων.[...] 1.2.2. Ο οικονομικός φορέας συντάσσει την τεχνική και οικονομική του προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Συστήματος και επισυνάπτοντας στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς».

20. Επειδή, κατά τους όρους της υπόψη διακήρυξης, προβλέπονται τα εξής : Στο προοίμιο της πρόσκλησης προβλέπεται ότι : «Οι προσφορές υποβάλλονται από τους οικονομικούς φορείς ηλεκτρονικά, μέσω της διαδικτυακής πύλης www.promitheus.gov.gr του Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ. μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα που ορίζει η σχετική πρόσκληση, στην ελληνική γλώσσα, σε ηλεκτρονικό φάκελο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Ν.4155/13 (ΦΕΚ 120/Α/29-5-2013), στο άρθρο 11 της Υ.Α. Π1/2390/16-10-2013 (ΦΕΚ 2677/Β/21-10-2013) «Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)». {...} Οι ενδιαφερόμενοι θα υποβάλλουν προσφορά, που θα περιλαμβάνει δικαιολογητικά συμμετοχής - τεχνική προσφορά και οικονομική προσφορά ως εξής: (α) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική προσφορά» και (β) ένας (υπο)φάκελος με την ένδειξη «Οικονομική Προσφορά». Στην ενότητα «Περιεχόμενα υποφακέλου Δικαιολογητικά Συμμετοχής-Τεχνική Προσφορά» και στο σημείο Β.1. αυτής προβλέπεται ότι : «Β. Στον ίδιο (υπό) φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά», υποβάλλονται ηλεκτρονικά τα κάτωθι : 1. Υπεύθυνη Δήλωση, του Ν. 1599/1986, όπως εκάστοτε ισχύει, στην οποία θα δηλώνονται τα εξής: i. Ότι η προσφορά συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της παρούσας Διακήρυξης, της οποίας έλαβαν γνώση και αποδέχονται ανεπιφύλακτα ii. Ο αριθμός κυκλοφορίας των Λεωφορείων ή των Δ.Χ. επιβατικών (ΤΑΞΙ, Ειδ. μισθ.) που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση του κάθε δρομολογίου, το είδος οχήματος, ο

Αριθμός απόφασης: 628/2019

αριθμός των θέσεων αυτών και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη σύμφωνα με την άδεια κυκλοφορίας έκαστου με ανάλογη ενδεικτική αντιστοίχιση για κάθε δρομολόγιο.

iii. Ότι όλοι οι οδηγοί καθώς και οι συνοδοί που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης δεν έχουν καταδικαστεί για τα αδικήματα των εδαφ. α έως στ της παρ. 1 του αρθ. 73 του Ν.4412/16.

iv. ότι σε περίπτωση που αναδειχτεί μειοδότης θα υποβάλει απόσπασμα ποινικού μητρώου για όλους του συνοδούς και για όλους τους οδηγούς των Οχημάτων (λεωφορείων ή Δ.Χ. επιβατικών), όπως αυτό προβλέπεται στην παρ. 3.2 της παρούσης». Περαιτέρω, στην ενότητα «Υποβολή Δικαιολογητικών Συμμετοχής – Τεχνικές Προσφοράς σε έντυπη μορφή» προβλέπεται ότι : «Τα στοιχεία και δικαιολογητικά για τη συμμετοχή του προσφέροντος στη διαγωνιστική διαδικασία προσκομίζονται από αυτόν και σε έντυπη μορφή, εντός της επόμενης ημέρας του διαγωνισμού ήτοι την 11η-2-2019 ημέρα Δευτέρα, πλην των ΦΕΚ και των εγγράφων που φέρουν ψηφιακή υπογραφή. Τα δικαιολογητικά αυτά είναι τα στοιχεία του υποφακέλου «Δικαιολογητικά συμμετοχής-τεχνική προσφορά» που έχουν υποβληθεί με την ηλεκτρονική προσφορά και τα οποία δεν έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα και κατά συνέπεια δεν φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή. Ως τέτοια στοιχεία ενδεικτικά είναι: η εγγύηση συμμετοχής, πιστοποιητικά που έχουν εκδοθεί από δημόσιες αρχές ή άλλους φορείς». Τέλος, στην ως άνω πρόσκληση ορίζεται ότι : «Για όσα δεν ορίζονται στην εν λόγω Πρόσκληση, ισχύουν οι όροι της αρ. 3/2018 διακήρυξης της Π.Ε. [...] (ΑΔΑ: 603Γ7Λ1-ΔΕΨ) - ΑΡΙΘ. ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ (ΕΣΗΔΗΣ): 54883».

21. Επειδή, σύμφωνα με τις γενικές αρχές του δικαίου του δημοσίου συμβάσεων, αλλά και κατά πάγια νομολογία, οι όροι της διακήρυξης δεσμεύουν τόσο την αναθέτουσα αρχή όσο και τους διαγωνιζόμενους, καθόσον η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο διενέργειας του διαγωνισμού (ΣΤΕ 3703/2010, 53/2011, ΕΣ Πράξεις Τμήματος VI 78/2007, 19/2005, 31/2003 κλπ), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση ουσιωδών διατάξεων της Διακήρυξης οδηγεί σε ακυρότητα των αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, με τις οποίες εγκρίνονται οι επιμέρους φάσεις της διαδικασίας, καθώς και το αποτέλεσμα του Διαγωνισμού (ΣΤΕ 2772/1986, 3670/1992, 2137/1993 κλπ).

Αριθμός απόφασης: 628/2019

Αντιστοίχως, η παράβαση τέτοιων διατάξεων της Διακήρυξης από τους διαγωνιζόμενους, καθιστά απαράδεκτες τις υποβληθείσες προσφορές τους. Άλλωστε, η αρχή της δεσμευτικότητας της Διακήρυξης κατοχυρώνεται και στο ενωσιακό δίκαιο, αφού κάθε απόκλιση από τους όρους αυτής, αποτελεί παραβίαση της αρχής της ισότητας των διαγωνιζομένων (ΔΕΕ, Απόφαση της 18.10.2001, Υπόθεση C-19/00 Siac Construction Ltd, σκέψεις 34 και 44, ΔΕΕ, Απόφαση της 25.04.1996, Υπόθεση C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, σκέψη 54 κλπ).

22. Επειδή, με βάση την αρχή της τυπικότητας των δημόσιων διαγωνισμών, μόνο όταν έχει τεθεί όρος στη διακήρυξη επί ποινή αποκλεισμού - είτε ουσιαστικός, είτε τυπικός - κάθε διαγωνιζόμενος έχει δικαίωμα να επικαλεσθεί παράβασή του και να επιδιώξει τον αποκλεισμό των άλλων διαγωνιζόμενων, προς διασφάλιση της αρχής της διαφάνειας, του ανταγωνισμού και της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων (ΣΤΕ 194/2011).

23. Επειδή, από την ισχύουσα ως άνω νομοθεσία σε συνδυασμό με τους όρους της υπόψη διακήρυξης συνάγεται εναργώς ότι οι διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης, που προκηρύσσονται από τις αναθέτουσες αρχές /αναθέτοντες φορείς, εκτιμώμενης αξίας άνω των 60.000€, όπως εν προκειμένω, διενεργούνται μέσω ΕΣΗΔΗΣ, ήτοι ηλεκτρονικά, ομοίως ότι, όταν τα έγγραφα υπογράφονται από τον ίδιο τον προσφέροντα, πρέπει να φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, για αυτό άλλωστε απαιτείται στην ως άνω πρόσκληση σε συνδυασμό με τους όρους της υπ' αριθ 3/2018 διακήρυξης για τη νόμιμη συμμετοχής τους στο διαγωνισμό οι προσφέροντες να διαθέτουν ψηφιακή υπογραφή, χορηγούμενη από πιστοποιημένη αρχή παροχής ψηφιακής υπογραφής και να εγγραφούν στο ηλεκτρονικό σύστημα (ΕΣΗΔΗΣ- Διαδικτυακή πύλη www.promitheus.gov.gr). Περαιτέρω, μαζί με την αίτηση συμμετοχής-προσφορά υποβάλλονται ηλεκτρονικά, επί ποινή αποκλεισμού, και τα οριζόμενα στην διακήρυξη έγγραφα του φακέλου δικαιολογητικά συμμετοχής - τεχνική προσφορά, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η ζητούμενη

Αριθμός απόφασης: 628/2019

υπεύθυνη δήλωση. Άλλωστε, εκ των όρων της διακήρυξης προκύπτει ότι η υποχρέωση υποβολής σε έντυπη μορφή στο πρωτόκολλο της αναθέτουσας αρχής εγγράφων της προσφοράς, αφορά σε έγγραφα τα οποία, αν και έχουν υποβληθεί με την ηλεκτρονική προσφορά, δεν έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα και κατά συνέπεια δεν φέρουν την ψηφιακή του υπογραφή. Ήτοι, ακόμα και από την πρόβλεψη αυτή συνάγεται ότι τα έγγραφα που έχουν εκδοθεί/συνταχθεί από τον ίδιο τον οικονομικό φορέα, όπως η επίμαχη υπεύθυνη δήλωση, πρέπει να φέρουν την ψηφιακή υπογραφή του.

24. Επειδή, ενόψει των αρχών της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας που διέπουν τις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η συνυποβολή της ζητούμενης υπεύθυνης δήλωσης στο σταθερό χρονικό σημείο της υποβολής των προσφορών των διαγωνιζομένων με το προβλεπόμενο σε αυτές περιεχόμενο, αποτελεί ουσιώδη τυπική προϋπόθεση συμμετοχής στο διαγωνισμό, παράβαση δε του εν λόγω κανόνα εκ μέρους του συμμετέχοντος στο διαγωνισμό, δηλαδή παράλειψη συνυποβολής με την προσφορά, της δήλωσης αυτής ή υποβολής ελλιπούς κατά περιεχόμενο δήλωσης, καθιστά την υποβληθείσα προσφορά του απαράδεκτη (βλ. Ε.Α. Σ.Τ.Ε. 1319, 668, 422,133/2009).

25. Επειδή, κατά τα αναγραφόμενα στις σκέψεις 13-14 της παρούσας, η ψηφιακή υπογραφή αφενός συνδέεται μονοσήμαντα με τον υπογράφοντα αφετέρου η προσήκουσα υπογραφή της υπεύθυνης δήλωσης αποτελεί ουσιώδες στοιχείο αυτής, ώστε η δήλωση να είναι έγκυρη (ΔΕΦΑΘ (Ασφ) 93/2013, ΣτΕ 2017/2010, ΕΑ ΣτΕ 234/2010, πρβλ. ΕΑ ΣτΕ 736/2009, 938/2007).

26. Επειδή, στην κριθείσα περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προσφοράς του [...] προκύπτει ότι η υποβληθείσα από 08.02.2019 υπεύθυνη δήλωση περί του ότι : *«Η προσφορά συντάχθηκε σύμφωνα με τους όρους της διακήρυξης «Πρόσκληση ηλεκτρονικής διαπραγμάτευσης μεταφοράς μαθητών (άγωνα & νέα δρομολόγια) Α/θμιας & Β/θμιας Εκπαίδευσης, χωρικής αρμοδιότητας Π.Ε. [...] για τα σχολικά έτη 2018-2019 & 2019-2020», της οποίας*

Αριθμός απόφασης: 628/2019

έλαβα γνώση και αποδέχομαι ανεπιφύλακτα. ii. Παραθέτω ενδεικτική αντιστοίχιση δρομολογίων με τα λεωφορεία που θα χρησιμοποιηθούν για την εκτέλεση κάθε δρομολογίου: Τμήμα δρομολογίου : Τμήμα 2 - Δβ-12, Είδος μεταφορικού μέσου : Μικρό λεωφορείο, Αριθμός θέσεων : 20 θέσεως ή 23 θέσεων, Αριθμός κυκλοφορίας οχήματος : ΥΤ15640 ή ΥΤ15645, Στοιχεία ιδιοκτήτη : [...]. iii. Όλοι οι οδηγοί καθώς και οι συνοδοί που θα χρησιμοποιηθούν κατά τη διάρκεια εκτέλεσης της Σύμβασης δεν έχουν καταδικαστεί για τα αδικήματα των εδαφ. α έως στ της παρ. 1 του αρθ. 73 του Ν.4412/16. iv. Σε περίπτωση που αναδειχτώ μειοδότης θα υποβάλω απόσπασμα ποινικού μητρώου για όλους τους συνοδούς και για όλους τους οδηγούς των λεωφορείων, όπως αυτό προβλέπεται στην παρ.3.2 της παρούσης διακήρυξης» δεν είναι ηλεκτρονικά υπογεγραμμένη, σε κάθε δε περίπτωση δεν φέρει ούτε την ιδιόχειρη υπογραφή του δηλούντος προσώπου.

27. Επειδή, περαιτέρω, με τον αποκλειστικό τρόπο ψηφιακής υπογραφής των εγγράφων που έχουν συνταχθεί από τον ίδιο τον υποβάλλοντα αυτά οικονομικό φορέα αναλαμβάνεται έναντι της αναθέτουσας αρχής η ευθύνη για την αλήθεια και την ακρίβεια των δηλουμένων και υφίσταται βεβαιότητα ότι τα εν λόγω στοιχεία της προσφοράς προέρχονται πράγματι από το πρόσωπο που τα υπογράφει. Επομένως, δεν παρίστανται νομότυπα τα έγγραφα που δεν είναι ψηφιακά υπογεγραμμένα από τον υποβάλλοντα προσφορά οικονομικό φορέα, από τον οποίο φέρεται ότι συντάχθηκαν, ως εν προκειμένω η επίμαχη υπεύθυνη δήλωση, και, για το λόγο αυτό, δεν δύναται αυτή να ληφθεί υπόψη προς εκπλήρωση από τον προσφέροντα της υποχρέωσης υποβολής της. Πολλώ δε μάλλον, στην περίπτωση της υπεύθυνης δήλωσης, εκ της φύσεως της οποίας, η υπογραφή, αποτελεί συστατικό στοιχείο του περιεχομένου της, καθότι δια αυτής βεβαιώνεται από τον δηλούντα η αλήθεια των γεγονότων που περιέχονται στο σώμα της, εύλογα προκύπτει ότι ελλείψει υπογραφής το έγγραφο της υπεύθυνης δήλωσης δεν έχει καμία δεσμευτική ισχύ. Ακόμα δε κι αν ήθελε γίνει δεκτό ότι για το νομότυπο της επίμαχης υπεύθυνης δήλωσης αρκεί η ιδιόχειρη υπογραφή του προσφέροντα με βεβαίωση του γνησίου αυτής, στην κριθείσα περίπτωση από την υπεύθυνη δήλωση ελλείπει ακόμα και η

Αριθμός απόφασης: 628/2019

ιδιόχειρη υπογραφή, ήτοι η υποβληθείσα υπεύθυνη δήλωση είναι ανυπόγραφη, πλημμέλεια η οποία δεν δύναται να θεραπευθεί, καθιστώντας την προσφορά του οικονομικού φορέα [...] απορριπτέα. Τούτων δοθέντων γίνεται δεκτός ο οικείος λόγος προσφυγής.

28. Επειδή, ενόψει των ανωτέρω, η υπόψη Προσφυγή γίνεται δεκτή.

29. Επειδή, σε συνέχεια της προηγούμενης σκέψης, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα ποσού 600,00 ευρώ πρέπει να της επιστραφεί.

Για τους λόγους αυτούς

Δέχεται την Προδικαστική Προσφυγή.

Ακυρώνει την υπ' αριθ. 1627/24.04.2019 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής της Περιφέρειας [...] κατά το μέρος που με αυτήν αναδείχθηκε προσωρινός ανάδοχος για το δρομολόγιο Δβ-12 ο οικονομικός φορέας Βασίλειος Τριγκιλίδας.

Ορίζει την επιστροφή του προσκομισθέντος παραβόλου ποσού 600,00 ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Αγ. Ιωάννη Ρέντη, στις 4 Ιουνίου 2019, εκδόθηκε στον ίδιο τόπο στις 12 Ιουνίου 2019.

Η Πρόεδρος

Η Γραμματέας

Σταυρούλα Κουρή

Αικατερίνη Ζερβού